

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ СУНИЦІ У ВІТЧИЗНЯНИХ УМОВАХ

Суниця є однією з найбільш поширених ягідних культур в Україні. Суниця – найпопулярніша серед ягідних культур, займає перше місце у світовому виробництві ягід. Вона ароматна, приваблива на вигляд, має чудовий смак. За хімічним складом суниця багата на пектини – 1-2%, містить 8-10% цукру, 0,8-1,8% органічних кислот, серед яких переважають лимонна, яблучна, щавелева та аскорбінова, а також фолієва, саліцилова, хінна. Вона містить такі мікроелементи, як калій, фосфор, кальцій, магній, залізо, йод. Лікувальні властивості суниці посилюються значним вмістом і широким спектром практично всіх вітамінів (групи А, С, РР, В, Е, К), а також кумаринів, необхідних людині. За вмістом вітамінів С і Р плоди суниці поступаються лише чорній смородині [1, с. 4].

Суницю застосовують як лікувальний засіб для багатьох хвороб. Споживання її плодів сприяє кровотворенню завдяки високому вмісту заліза, а наявність сполук кальцію і фосфору позитивно впливає на працездатність і витривалість; особливо цінними є стимулююча дія ягід суниць на травлення і регулювання кровообігу, в лікуванні хвороб нирок та органів дихання. Таким чином, ягоди суниці мають особливе профілактично-лікувальне значення в харчуванні людини.

Культура суниць поширена в усіх зонах плодівництва нашої країни, особливо на Поліссі. Вирощують суницю також у присадибних селянських і дачних садах. Площа під суничними насадженнями наразі становить приблизно 8100-8300 га. Популярна суниця ще й тому, що за рахунок сортимента і сучасних технологій закритого ґрунту вирощувати й споживати її можна цілий рік. Серед ягідних культур суниця економічно найвигодніша. Урожайність плодів становить 8-10 т/га, в інтенсивних насадженнях відкритого ґрунту – до 50-75 т/га, рівень рентабельності – до 150-300% [2, с. 23].

На часі створення нових високопродуктивних насаджень, що потребує збільшення виходу високоякісної розсади з маточників. Вирощування суниці в системі органічного землеробства, де використання мінеральних добрив і пестицидів недопустимо, скорочує строки експлуатації насаджень. Це вимагає вирощування посадкового матеріалу суниці, який повинен забезпечувати високу врожайність ягід уже в перший рік плодоношення насаджень і їх високу споживчу якість.

Одним з перспективних прийомів, що дозволяє отримати екологічно безпечну продукцію є використання торфових гуматів, які покращують умови адаптації рослин при висаджуванні, підвищують стійкість до несприятливих умов середовища, активізують потенціал продуктивності сорту. Встановлено позитивний ефект таких гуматів на ранніх стадіях розвитку рослин, але вплив їх на ріст, розвиток і урожайність плодоносних насаджень суниці залишається недостатньо вивченим.

Гумінові препарати знаходять найбільш широке використання як стимулятори росту рослин [3 с. 1334]. В оптимальних дозах вони стимулюють проростання насіння, збільшують довжину і біомасу проростків, нівелюють наслідки абіотичних стресів. Можна вважати встановленим, що стимулюючу дію гумінові речовини виявляють в області низьких концентрацій (0,0001–0,01 %), а в більш високих концентраціях можуть проявляти ефект інгібування ростових процесів.

Веgetативна продуктивність рослин має сильний кореляційний зв'язок з урожайністю суниці. За дії стресових чинників така залежність слабшає, але залишається на рівні середньої. Тому вегетативна продуктивність рослин суниці впливає на формування структури генеративних органів, які і визначають урожай ягід. В однорічному ягіднику вплив гідротермічних умов був суттєвим лише на кількість квітконосів та кількість зав'язі на кущі.

Використання торфових гуматів в технології вирощування ягідних насаджень послабило негативну дію абіотичних стресорів на продуктивність рослин суниці, внаслідок чого збільшувалась їх вегетативна маса, кількість корисної зав'язі, зменшувалась кількість здрібнених і недорозвинених плодів органів, що обумовило збільшення врожаю на 26–36 % в однорічному ягіднику і на 29–40 % у дворічному ягіднику. Максимальний ефект отримано за сумісного використання Ультрагумату при вирощуванні розсади та двократному обприскуванні плодоносних насаджень.

Список використаних джерел

1. Гель І. М., Рожко І. С. Суниця: біологія, сорти, технології вирощування та переробки. Львів : Український бестселер, 2011. 110 с.
2. Калитка В. В., Карпенко М. В. Вплив природних гуматів і гідротермічних умов на продуктивність насаджень суниці садової. Таврійський науковий вісник: Науковий журнал. 2015. Вип. 94. С. 19-27.
3. Якименко О. С., Терехова В. А. Гуминовые препараты и оценка их биологической активности для целей сертификации. Почвоведение. 2014. № 11. С. 1334-1343.